

Михайло П. Сагайдак

УПРАВЛІННЯ БІЗНЕС-ЕКОСИСТЕМОЮ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ, ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ

Статтю присвячено обґрунтуванню управління бізнес-екосистемами в Україні в контексті євроінтеграційних трансформацій, цифровізації та турбулентності. Показано, що на відміну від зрілих європейських екосистем, українські екосистеми формуються за умов підвищеної інституційної невизначеності, обмеженого доступу до капіталу та розривів ланцюгів створення цінності. Водночас ці фактори стимулюють появу гнучких мережевих конфігурацій взаємодії (ІТ, фінтех, логістика, агробізнес, освіта, креативні індустрії). Метою дослідження є розроблення концептуальної моделі управління бізнес-екосистемою та методичного підходу до оцінювання ефективності її функціонування в умовах євроінтеграції. Теоретичну базу дослідження сформовано на основі екосистемної парадигми стратегічного менеджменту та підходів до платформного врядування. Ураховано вплив регуляторних рамок ЄС для цифрових платформ і ринків та політики сталого розвитку і фінансування, що зумовлює перехід від корпоративного до екосистемного управління на основі ESG і комплаєнс-підходів. Запропонована модель інтегрує стратегічний, інституційно-регуляторний, операційний та ESG/комплаєнс-контур, які формують замкнений цикл створення цінності й забезпечення резильєнтності бізнес-екосистеми. Для прикладної діагностики запропоновано інтегральний індекс IE_{EU} , побудований за рекомендаціями OECD щодо композитних індикаторів, із нормалізацією Min–Max для стимуляторів і дестимуляторів та інтерпретаційною шкалою рівнів зрілості екосистеми. Наукова новизна полягає в поєднанні екосистемної стратегії, регуляторної відповідності з правовим доробком ЄС (*acquis communautaire*) та ESG-принципів в єдиній методичній рамці оцінювання ефективності управління бізнес-екосистемою.

Ключові слова: бізнес-екосистема, ядро екосистеми, учасники екосистеми, концептуальна модель, євроінтеграція, європейські стандарти, ESG-принципи, комплаєнс, інтегральний індекс.